

RESULTATEN UITVRAAG MANTELZORG: SAMENVATTING

Eind mei zijn de gemeentelijk beleidsmedewerkers op het gebied van mantelzorg gevraagd om deel te nemen aan een inventariserend onderzoek naar de vormgeving van het mantelzorgbeleid bij gemeenten. Gesprekken met gemeenten en landelijke partners, evenals berichtgeving in de media, maken duidelijk dat invulling geven aan mantelzorgbeleid voor gemeenten soms nog een zoektocht is. Dit was voor de VNG de aanleiding om aan de gemeenten zelf te vragen hoe de ondersteuning en waardering van mantelzorgers in de eerste maanden van 2015 verloopt.

De uitvraag is in totaal door 186 respondenten (48%) van unieke gemeenten ingevuld. De verdeling over de deelnemende gemeenten is als volgt: 77% is een kleine gemeente (0 – 50.000 inwoners), 13 % is een middelgrote gemeente (50.001 – 100.000) en 9% is een grote gemeente (100.000+).

Om mantelzorgers te vinden, wordt vooral aansluiting gezocht bij lokale partners en spelen 'het gesprek' en communicatie over de waardering een belangrijke rol. In de communicatie over het aanbod wordt vooral aangesloten bij het Steunpunt Mantelzorg en het Wmo-loket.

Het betrekken van de mantelzorger bij 'het gesprek', gebeurt door een meerderheid van de respondenten (79%) tegelijkertijd met de cliënt. Veel gemeenten laten dit afhangen van de keuze van de cliënt en/of de mantelzorger. Bij dit gesprek is altijd (27%), vaak (43%) of soms (28%) aandacht voor de ondersteuningsbehoefte van de mantelzorger.

Door 90% van de respondenten wordt informatie verstrekt over toegang, voorzieningen en mogelijkheden van respijtzorg. Andere 'algemene voorzieningen' waarop ingezet zijn: advies voor vraagverheldering, persoonlijk contact, educatie in de vorm van voorlichtingsbijeenkomsten, huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en financiële hulp door het mogelijk te maken om de pgb in te zetten om de mantelzorger te betalen voor verleende zorg.

Het aanbod aan respijtzorgvoorzieningen wordt door 88% van de respondenten ingevuld door dagbesteding. Daarnaast biedt 84% kortdurende opvang, 75% biedt een zorgvrijwilliger aan huis en 52% biedt crisisopvang.

Wat betreft de jaarlijkse blijk van waardering van mantelzorgers, voert 31% van de respondenten dit al uit, 41% geeft het beleid op dit moment vorm, 25% bespreekt het op dit moment nog intern of met lokale partners en 3% is nog niet gestart. Een mantelzorgdag, geldbedrag en verwendag worden vaak genoemd als wijze waarop de blijk van waardering wordt ingevuld. Daarnaast investeert een deel van de respondenten het geld in respijtzorg.

Een kleine 40% van de respondenten heeft behoefte aan ondersteuning bij het invullen van beleid. Daarbij gaat het vooral om het aangereikt krijgen van goede voorbeelden. Voor de zomer worden de handreikingen respijtzorg en mantelzorgerwaardering uitgebracht. Goede voorbeelden vormen een

belangrijk onderdeel van beide handreikingen. Daarnaast is nog beter het in beeld krijgen van mantelzorgers een duidelijke wens van de gemeenten. De handreiking 'Mantelzorgondersteuning is de basis, aandachtspunten voor lokaal beleid' van het Transitiebureau Wmo (november 2014) biedt daartoe een eerste handvat. Het Mezzo Model is hier een waardevolle aanvulling op.

De VNG zal deze ondersteuningsbehoefte van gemeenten verder onderzoeken en in gesprek gaan met Movisie en Mezzo op welke wijze gemeenten de komende tijd verder kunnen worden ondersteund.